

Bilgi Notu - (16 Aralık 2021)

Faiz Oranları Ne Olacak?

İktidarın merkez bankası üzerinden dayattığı faiz kararları TL'nin yarı yarıya değer kaybettiği 2021 yılı içerisinde ekonomi alanındaki en tartışmalı konuların başında yer almaktadır. Ak Parti iktidarları tüm uyarılara rağmen ısrarla uyguladığı yüksek faiz düşük kur politikasıyla 19 yılda **520 milyar \$** kamu kaynağını faize aktarmıştır.

19 yılda toplanan **vergilerin %20'si millete hizmet olarak kullanılmamış**, faiz lobisine peşkeş çekilmiştir. İş işten geçtikten sonra, milletin ekonomik problemleri işsizlik ve ağır geçim sıkıntısına dönüştükten yani bıçak kemiğe dayandıktan sonra 19 yılın sonunda hatasını kabul eden Ak Parti, "milleti faize ezdirmem" sloganıyla **yıllarca beslediği ne istedilerse fazlasıyla gözü kapalı verdiği faiz lobisine savaş açarak**, düşük faiz uygulamasına geçmeye karar vermiştir.

İktidar, uygulayacağı düşük faiz politikasıyla yatırımların patlayacağını böylece üretim ve istihdamın artacağını iddia etmektedir. Ayrıca TL'yi değersizleştirerek dış ticarete rekabet gücü kazanılacağını ve buna bağlı olarak ihracatında patlayacağını ithalatın düşeceğini ve sürecin sonunda cari fazla vererek döviz ihtiyacını karşılayacağını iddia etmektedir. **Fakat bu iddialar Türkiye'nin ekonomik gerçekleriyle örtüşmemektedir.** Ak Parti 19 yıl sonra anladığı hatasından vazgeçmekte fakat çok daha tehlikeli başka bir hatalı ekonomi politikasına geçiş yapmaktadır.

19 yıl önce olduğu gibi Ak Parti yine tüm uyarıları göz ardı etmekte hatalı "**yeni ekonomi politikasında**" ısrar etmektedir. Ak Parti iktidarı düşük faiz ve nihayetinde "sıfır faiz" politikası için üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmek yerine Merkez Bankası üzerinde tahakküm kurarak politika faizini indirmeyi tercih etmektedir. Fakat bu planın çalışmadığı piyasa faizlerinin düşmek bir yana artmaya başladığı aşağıdaki grafikte net bir şekilde görülmektedir.

2021 yılı başında %17 seviyesinde olan merkez bankası politika faizi merkez bankası eski başkanı Naci Ağbal tarafından %19'a artırılmış ve böylece mevcut ekonomi politikası çerçevesinde döviz kuru ve enflasyon üzerindeki baskı frenlenmeye çalışılmıştır. Faizdeki bu artışla beraber %16,5 seviyelerinde bulunan devlet borçlanma faizi %19'a fırlamıştır. Bu artış Naci beyin apar topar bir gece yarısı kararıyla görevden alınmasına neden olmuştur.

Merkez Bankası başkanlığına atanan Şahap Kavcıoğlu, Eylül ayına kadar faiz oranlarında bir indirime gitmedi ve bu dönemde devlet borçlanma faiz oranları %19 seviyesine çok yakın dalgalandı. Sonrasındaki süreçte ise Ak Parti iktidarının "**yeni ekonomi politikasına**" bağlı olarak merkez bankası üzerinde kurulan baskı sonucunda faizler Para Politikası Kurulunun 23 Eylül'deki toplantısında alınan kararla %18'e, 21 Ekim toplantısında %16'ya ve 18 Kasım tarihli toplantısında %15'e kadar indirildi.

Fakat bu faiz indirim kararları Ak Parti iktidarının “*yeni ekonomi politikasıyla*” iddia ettiği sonucu vermemiştir. **Piyasa faizleri düşmek bir yana artmaya başlamıştır.** Faiz indirim kararlarıyla beraber, devlet borçlanma faizleri 7 aydır neredeyse sabit bulunduğu %19 seviyesinden 13 Aralık 2021 tarihi itibarıyla %21,36 seviyesine çıkmış bulunmaktadır.

Türkiye ekonomisinin gerçekleriyle çelişen “yeni ekonomi politikasının” zorlama faiz indirim kararları devlete ortalama olarak ekstra 2,5 puan doğrudan maliyet getirmiştir. Daha açık ifadesiyle bu kararların sadece devlet bütçesine doğrudan maliyeti (yani döviz kurunda yaşanan artışların dolaylı maliyeti hariç) yıllık olarak **11 milyar TL’yi** bulmaktadır. Bu kararlar sadece ve sadece faiz lobisine fayda sağlamaktadır. **Ak Parti “faiz lobisiyle savaşıyoruz” derken faiz lobisine hizmet ettiğinin farkında değildir maalesef.**

Türkiye ekonomisinin bu yanlış ekonomi politikasıyla geçireceği bir güne bile tahammülü yoktur. **Döviz ve fiyat artışları kontrolden çıkmış durumdadır.** Ak Parti iktidarı acilen bu hatasından vazgeçmeli sadece merkez bankası ve politika faizi üzerine inşa edilmiş zorlama bir yöntem değil faize kaynak aktarılmasını durdurabilecek bütüncül bir ekonomi politikası benimsemesi gerekmektedir. Bunun ilk adımı olarak derhal yıllardır uyguladığı hatalı “**borçlanma politikasını**” değiştirerek merkezi ve mahalli yönetimler için denk bütçe zorunluluğu getirilmelidir. İkinci olarak kaynakların tabandan ekonomiye aktarılmasına engel olan yanlış “**ücret politikasına**” son vermeli ve kaynakların tamamı çalışan kesime aktarmalıdır. Düşük ücretleri Türkiye ekonomisinin dış ticarete rekabet gücü olarak gören Ak Parti iktidarının “yeni ekonomi politikası” sadece yurtdışındaki insanlara fayda sağlamakta milletimize ise her geçen gün derinleşen yoksulluk vadetmektedir. Üçüncü olarak ise ekonomik büyümeyi sürekli kılmak için “**dış kaynak arayışı**” yerine milli kaynak üretmeye odaklanmalı ve yatırımlar dış borçlarla değil milli kaynaklarla finanse edilmelidir.

